19. јула 1990. године и на сједници Вијећа општина од 19. јула 1990. године.

С број 124
19. јула 1990. године
Сарајево

Предсједник
Скупштине СРБиХ,
Златан Каравдић, с. р.

ЗАКОН

О КОМУНАЛНИМ ДЈЕЛАТНОСТИМА

I – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом утврђују се комуналне дјелатности од посебног друштвеног интереса и начин обезбјеђивања посебног друштвеног интереса, организација обављања комуналних дјелатности и начин њиховог финансирања.

Члан 2.

Као дјелатности од посебног друштвеног интереса, у смислу овог закона, сматрају се:

1. производња и дистрибуција воде, која обухвата сакупљање, пречишћавање и дистрибуцију воде домаћинствима и другим корисницима водоводном мрежом до мјерног инструмента корисника укључујући и мјерни инструмент, изузев производње и дистрибуције вода из акумулација, односно водозахвата и главних транспортних цјевовода за регионално и међуопштинско снабдијевање водом:

2. пречишћавање и одвођење отпадних вода које обухвата сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода из домаћинства и од других корисника, од прикључка корисника на заједничку канализациону мрежу до границе јавне површине, односно првог контролног окна, изузев главних колектора и уређаја за пречишћавање отпадних вода од међурепубличког и регионалног значаја;

3. производња и дистрибуција топлоте, која обухвата производњу и дистрибуцију паре и топле воде за гријање и друге сврхе, мрежом до подстанице потрошача укључујући и подстаницу;

4. дистрибуција гаса, која обухвата снабдијевање корисника гасом системом нискотлачне мреже гасовода у насељу до мјерног инструмента корисника, укључујући и мјерни инструмент;

5. одвођење и депоновање отпадака из зграда које обухвата одвожење, депоновање, уништавање и прераду отпадака, осим индустријског отпада и опасних материја, као и одржавање депоније;

6. погребна дјелатност која обухвата сахрањивање, одржавање и уређивање гробаља;

7. димњачарска дјелатност која обухвата провјеравање исправности функционисања димоводних објеката и уређаја за ложење и чишћење димовода;

8. јавни превоз лица у градском и приградском саобраћају који обухвата превоз лица аутобусима, трамвајима, тролејбусима, жичарама и успињачама;

9. чишћење јавних саобраћајних површина у насељу које обухвата прикупљање, одвожење, депоновање и уништавање отпадака и падавина са саобраћајних површина;

10. одржавање и утврђивање јавних зелених површина као што су: паркови, дрвореди, скверови, травњаци, зеленило уз саобраћајнице и зелене површине уз стамбене зграде, које обухвата репродуктивну садњу дрвећа, траве и другог растиња;

11. одржавање јавних саобраћајних површина у насељу које обухвата поправке и модернизацију улица, плочника, тргова, објеката за јавну расвјету и вертикалне и хоризонталне сигнализације;

12. одвођење атмосферских вода из насеља;

13. јавна расвјета у насељу којом се освјетљавају саобраћајне и друге јавне површине у насељу.

Дјелатности из тач. 1. до 8. претходног става су дјелатности индивидуалне *комуналне потрошње, а дјелатности* из тач. 9. до 13. су дјелатности заједничке комуналне потрошње.

Скупштина општине може одлуком утврдити као дјелатности од посебног друштвеног интереса и друге комуналне дјелатности, поред оних које су утврђене у ставу 1. овог члана, ако су те дјелатности незамјењив услов живота и рада грађана, предузећа или рада других организација.

II – ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНИХ ДЈЕЛАТНОСТИ

Члан 3.

Општина обезбјеђује организовано обављање комуналних дјелатности.

Комуналне дјелатности може обављати јавно комунално предузеће, друго предузеће, мјесна заједница или радни човјек који оснује радњу ради самосталног обављања дјелатности личним радом (у даљем тексту: давалац комуналне услуге).

Општина даје даваоцу комуналне услуге на управљање и одржавање комуналне објекте и уређаје индивидуалне и заједничке комуналне потрошње.

Члан 4.

Скупштина општине одлуком оснива јавно комунално предузеће.

Одлуком из претходног става ближе се одређују дјелатности које јавно комунално предузеће врши, услови под којима се врши производња и промет производа, односно обављање услуга, права и обавеза оснивача у управљању јавним комуналним предузећем, начин образовања цијена производа и услуга, као и услови под којима јавно комунално предузеће може повјерити обављање комуналних дјелатности другом предузећу, односно радном човјеку који оснује радњу ради самосталног обављања дјелатности личним радом.

Члан 5.

У јавном комуналном предузећу образује се надзорни одбор.

Скупштина општине именује и разрјешава чланове надзорног одбора, осим чланова које именује и разрјешава раднички савјет јавног комуналног предузећа.

Број чланова надзорног одбора, њихова права и дужности уређују се одлуком о оснивању јавног комуналног предузећа.

Члан 6.

Када скупштина општине повјери обављање комуналне дјелатности другом предузећу или мјесној заједници, то предузеће односно мјесна заједница у обављању комуналне дјелатности послује у складу са овим законом и прописом скупштине општине.

Када скупштина општине повјери обављање појединих комуналних дјелатности радном човјеку који самостално обавља дјелатност личним радом, уговором се регулишу међусобна права и обавезе у обављању тих дјелатности.

Члан 7.

Давалац комуналне услуге дужан је да обезбиједи, нарочито:

– трајно и несметано пружање комуналних услуга корисницима под условима, на начин и према нормативима који су прописани законом и другим прописима:

– исправност и фунционалност комуналних објеката и уређаја:

– одређени квалитет комуналних услуга који подразумијева, нарочито: здравствену и хигијенску исправност према прописаним стандардима и нормативима, заштиту околине и тачност у погледу рокова испоруке.

Члан 8.

*Давалац комуналне услуге дужан је у средствима јав*ног информисања или на други погодан начин обавијестити кориснике комуналних услуга о планираним или очеки-

ваним сметњама и прекидима који ће настати или могу настати у пружању комуналних услуга најкасније три дана прије очекиваног прекида у пружању тих услуга.

Члан 9.

У случају наступања поремећаја или прекида у пружању комуналних услуга, односно обављању комуналних дјелатности, давалац комуналне услуге дужан је да о томе обавијести општински орган управе надлежан за комуналне послове и истовремено предузме мјере за отклањање узрока поремећаја и за обезбјеђење пружања услуга.

Када надлежни општински орган управе прими обавјештење из претходног става, односно утврди да је дошло до поремећаја или прекида у пружању комуналних услуга, дужан је одмах да:

1. одреди ред првенства и начин пружања услуга оним корисницима код којих би усљед прекида настала опасност но живот и рад грађана или рад предузећа н других организација или би настала велика, односно ненадокнадива штета;

2. нареди мјере за заштиту комуналних објеката и друге имовине која је угрожена;

3. предузме мјере за отклањање насталих посљедица и друге потребне мјере за обављање комуналних дјелатности;

4. утврди разлоге и евентуалну одговорност за поремећај, односно прекид вршења дјелатности и учињену штету.

Члан 10.

Корисник комуналне услуге плаћа утврђену цијену за пружену комуналну услугу.

У случају спора између корисника комуналне услуге и даваоца услуге надлежан је редовни суд.

Члан 11.

Комунална услуга не може се, по правилу, ускратити кориснику.

Изузетно, комунална услуга може се ускратити кориснику, ако:

– изврши прикључење на комуналну мрежу без одобрења надлежног органа, односно даваоца услуге;

– ненамјенски користи комуналну услугу;

– не плати искоришћену комуналну услугу два мјесеца узастопно под условом да то техничке могућности дозвољавају и да се не угрожавају други корисници комуналних услуга.

По престанку разлога за ускраћење комуналне услуге давалац комуналне услуге је дужан, да на захтјев корисника комуналне услуге, најкасније у року од три дана од дана подношења захтјева, настави пружање комуналне услуге уз накнаду трошкова за поновно укључење корисника.

III - СРЕДСТВА ЗА ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНИХ ДЈЕЛАТНОСТИ

Члан 12.

Средства за обављање комуналних дјелатности индивидуалне комуналне потрошње обезбјеђују се из цијене комуналних услуга.

Цијеном комуналних услуга обезбјеђују се средства за покриће укупних расхода даваоца комуналне услуге и унапређење постојећих комуналних објеката и уређаја, према нормативима и стандардима у комуналним дјелатностима.

Скупштина општине утврђује јединицу мјере и прописује начин образовања цијена комуналних производа и услуга, а цијену утврђује давалац комуналне услуге.

Члан 13.

Средства за обављање комуналних дјелатности заједничке комуналне потрошње обезбјеђују се, из:

– комуналне накнаде;

– дијела накнаде за друмска, моторна и друга возила;

– дијела пореза на имовину и прихода од имовине;

– дијела пореза на промет непокретности;

– дијела боравишне таксе и других средстава.

Утврђивање висине средстава из претходног става, која се обезбјеђују у буџету општине, врши се на основу програма.

Програм садржи: обим и квалитет одржавања и обнављања појединих комуналних објеката и уређаја и комуналних услуга заједничке комуналне потрошње, висину потребних средстава за реализацију програма и распоред средстава за сваку дјелатност посебно и по намјенама, као и мјере за спровођење програма.

Члан 14.

Скупштина општине, у складу са овим законом, прописује обавезу плаћања комуналне накнаде за кориштење објеката и уређаја заједничке комуналне потрошње.

Одлуком скупштине општине којом се уводи обавеза плаћања комуналне накнаде, одређују се основи и мјерила на основу којих се утврђује висина накнаде у зависности од степена опремљености насеља комуналним објектима и уређајима заједничке комуналне потрошње и квалитета и стандарда комуналних производа и услуга.

Члан 15.

Комунална накнада одређује се према јединици изграђене корисне површине (m^2) за стамбени и пословни простор и објекте друштвеног стандарда.

Члан 16.

Обвезници накнаде из претходног члана су власници или носиоци права располагања на стамбеном, пословном или другом простору ако су корисници тог простора, носиоци станарског права, закупци стамбеног, пословног и другог простора, односно физичка и правна лица која су корисници објеката и уређаја заједничке комуналне потрошње.

Члан 17.

Висина комуналне накнаде утврђује се рјешењем општинског органа управе надлежног за комуналне послове.

IV - ОДРЕДБЕ О ГРОБЉИМА

Члан 18.

Гробље је комунални објекат који скупштина општине даје на управљање и одржавање јавном комуналном предузећу, другом предузећу или мјесној заједници.

Члан 19.

Скупштина општине прописује, нарочито: начин и услове уређивања и одржавања гробаља, услове за уступање и накнаду за коришћење гробних мјеста, услове за подизање гробница, услове за постављање надгробних споменика и уписа одређених података на тим споменицима, пренос посмртних остатака до гробља и услове када се сахрањивање може вршити ван гробља у употреби.

Члан 20.

Предузеће, односно мјесна заједница која управља гробљем даје одобрење за постављање, уклањање, односно замјену надгробних споменика и надгробних знакова у складу са прописом скупштине општине.

Члан 21.

Скупштина општине обезбиједиће да се у градовима и насељима градског карактера изграде мртвачнице до краја 1991. године.

До истека рока из претходног става скупштина општине обезбиједиће посебно одређену и уређену просторију за чување мртваца.

Члан 22.

Спаљивање посмртних остатака врши се у објектима који служе за спаљивање посмртних остатака - крематоријум.

Смјештање или расипање пепела спаљених посмртних остатака врши се на одређена мјеста.

Пепео спаљених посмртних остатака може бити стављен у урну и смјештен у колумбаријум или розаријум или расут на за то одређено мјесто у гробљу.

Члан 23.

Објектима за вршење вјерских обреда који се налазе у постојећим гробљима управљају вјерске заједнице којима ти објекти припадају.

V - НАДЗОР

Члан 24.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона, других прописа и општих аката из области комуналних дјелатности врши општински орган управе надлежан за комуналне послове.

Члан 25.

Послове инспекцијског надзора из области комуналних дјелатности врши општински орган управе надлежан за послове комуналне инспекције.

Члан 26.

У вршењу инспекцијског надзора комунални инспектор је овлашћен да:

1. контролише да ли се комуналне услуге пружају у складу са прописаним условима;

2. контролише одржавање и коришћење комуналних објеката и уређаја, као што су: јавне саобраћајне површине у насељу, јавне зелене површине, објекти за снабдијевање насеља и становништва водом за пиће, објекти за пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода из насеља, објекти за депоновање отпадака, објекти за производњу и дистрибуцију топлоте, објекти за дистрибуцију гаса;

3. контролише вршење погребне и димњачарске дјелатности;

4. контролише одржавање и коришћење и других комуналних објеката и уређаја, као што су: жељезничке и аутобуске станице и стајалишта, јавна купатила и купалишта, чесме и бунареви, јавна склоништа, јавни нужници, септичке јаме, дјечија игралишта, тржнице, сточне и друге пијаце.

Општински комунални инспектор врши и друге послове из области комуналних дјелатности за које је овлашћен законом и прописима скупштине општине.

Члан 27.

Општински комунални инспектор рјешењем наређује извршење одређених мјера и одређује рок за њихово извршење у складу са законом и одлуком скупштине општине.

Жалба не одлаже извршење рјешења ако се ради о предузимању хитних мјера у општем интересу које се не могу одлагати или ако би услијед одлагања извршења била нанесена знатна материјална штета, или ако би били угрожени животи и здравље људи.

Комунални инспектор који је донио рјешење може на образложени предлог жалиоца одложити извршење наређених мјера, ако жалилац учини вјероватним да би усљед извршења тих мјера наступила знатна материјална штета која се на други начин не може отклонити, а одлагање се не противи општем интересу.

VI - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28.

Новчаном казном од 150 до 10.000 динара казниће се за прекршај комунално предузеће:

1. ако се не придржава обавеза утврђених у члану 7. овог закона;

2. ако у средствима јавног информисања или на други погодан начин благовремено не обавијести кориснике комуналних услуга о планираним или очекиваним сметњама и прекидима који могу настати у пружању комуналних услуга (члан 8);

3. ако се не придржава обавеза утврђених у члану 9. став 1. овог закона;

4. ако ускрати комуналну услугу кориснику супротно одредби члана 11. став 2. овог закона;

5. ако по престанку разлога за ускраћење комуналне услуге не настави пружање комуналне услуге у року утврђеном у члану 11. став 3. овог закона;

6. ако да одобрење за постављање, уклањање, односно замјену надгробних споменика и надгробних знакова супротно пропису скупштине општине (члан 19).

За прекршај из претходног става казниће се и одговорно лице у јавном комуналном предузећу, другом предузећу и мјесној заједници новчаном казном од 100 до 2.000 динара.

Члан 29.

Ако надлежни општински орган управе не предузме мјере из члана 9. став 2. овог закона, казниће се за прекршај одговорно лице у том органу новчаном казном од 100 до 2.000 динара.

VII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30.

Скупштина општине дужна је ускладити своје прописе о вршењу комуналних дјелатности са одредбама овог закона најкасније до 31. децембра 1990. године.

Члан 31.

Постојеће самоуправне интересне заједнице комуналних дјелатности престају са радом најкасније до 31. децембра 1990. године.

Друштвено-политичка заједница уредиће начин преузимања обавеза, средстава и запослених радника у радним заједницама самоуправних интересних заједница комуналних дјелатности и Савеза самоуправних интересних заједница становања и комуналних дјелатности Босне и Херцеговине.

Члан 32.

Одредбе овог закона које се односе на општине примјењују се и на град Сарајево.

Члан 33.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

1) Закон о комуналним дјелатностима (»Службени лист СРБиХ«, бр. 40/75, 16/82, 29/86 и 12/87),

2) Закон о комуналној инспекцији (»Службени лист СРБиХ«, бр. 21/77 и 16/82),

3) Закон о погребној дјелатности и о уређивању и одржавању гробаља (»Службени лист СРБиХ«, бр. 5/77 и 37/85),

4) Закон о димњачарској дјелатности (»Службени лист СРБиХ«, број 36/76).

Члан 34.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у »Службеном листу СРБиХ«.

Предсједник Вијећа општина,	Предсједник Вијећа удруженог рада,
Никола Селак, с. р.	**Ибрахим Хавић**, с. р.

231

На основу Амандмана LV, тачка 1. став 2. на Устав Социјалистичке Републике Босне и Херцеговине, предсједник Скупштине Социјалистичке Републике Босне и Херцеговине, доноси